

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БНА-2024/17/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэням Утас: 70442424 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Аудитор: Н.Батчимэг Утас: 91113253 Цахим хаяг: batchimegn@audit.gov.mn
Баянхонгор 2023 оны 03 дугаар сарын 25	

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

Агуулга	1
1. Аудитын гэрчилгээ	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	13
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	13
3.1. Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	13
3.2. Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	13
3.2. Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	14
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	14
3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө	14
3.4.2 Авлага	15
3.4.3 Бараа материал	15
3.4.4 Үндсэн хөрөнгө	16
3.4.5. Өр төлбөр	16
3.4.6. Засгийн газрын хувь оролцоо	17
3.4.7. Орлогын данс	17
3.4.8. Зардлын данс	18
3.5. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	19
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	21
4.1. Ерөнхий зүйл	21
4.2 Материаллаг байдал	21
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	22
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	22
4.4.1. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	22
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	22
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	22
4.7 Аудитын гол асуудал	23
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	24
Хавсралт 1. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	25

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ХХС	Хоршоо хөгжүүлэх сан
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2024.03.25 № 2/102

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Тайлант онд хэрэгжүүлэх 6 үндсэн зорилтын 114 арга хэмжээнд зориулан нийт 2,823,379.5 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр нийт 2,659,928.1 мянган төгрөгийг зарцуулж, 94.2 хувийн биелэлттэй тайлагнасан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Тус сум нь 15 нэр төрлийн орлогоор 431,475.9 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 866,204.3 төгрөгийг төвлөрүүлж, нийт орлого 152.1 хувь буюу 296,728.2 мянган төгрөгөөр

5020380

давж биелсэн бөгөөд орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл 9 нэр төрлийн орлого 334,528.6 мянган төгрөгөөр давж биелсэн, 6 нэр төрлийн орлого 37,800.4 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Сумын Засаг дарга нь жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 6 үндсэн зорилтын 114 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хяналт шинжилгээ үнэлгээний хэлтэс 83.1 хувиар үнэлсэн байна.

Шинэжинст сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Сумын Засаг дарга санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

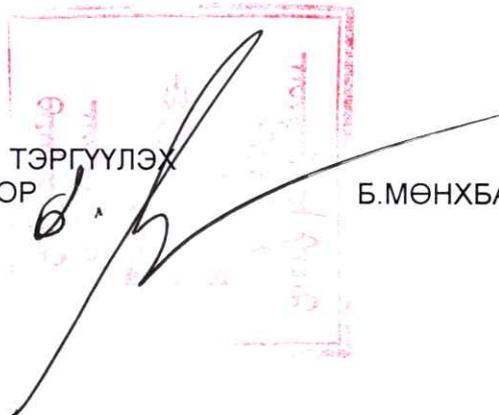
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	4,811.00	3,617.80
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	4,811.00	3,617.80
413	Өглөг	4,811.00	3,617.80
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	171.30
4136	Бусад өглөг	4,811.00	3,446.50
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	4,811.00	3,366.50
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	80.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	4,361,526.90	4,863,913.64
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,361,526.90	4,863,913.64
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	685,579.26	685,579.26
51102	- хувийн	685,579.26	685,579.26
512	Хуримтлагдсан үр дүн	3,126,831.45	3,629,218.19
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	7,036,098.62	3,126,831.45
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(3,909,267.17)	502,386.74
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	549,116.20	549,116.20
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	4,366,337.90	4,867,531.45

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,518,213.86	2,840,197.21
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	321,299.40	844,839.33
110	Орлогын албан татвар	143,759.20	300,646.59
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	143,759.20	300,646.59
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	89,044.95	236,662.62
110002	Үйл ажиллагааны орлого	21,402.17	24,887.00
110003	Хөрөнгийн орлого	29,912.08	32,376.97
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	3,400.00	6,720.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	29,515.10	78,339.61
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,230.35	4,234.65
113002	Бууны албан татвар	990.00	1,650.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	26,294.75	72,454.96
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	148,025.10	465,853.13
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	7,540.68	168,338.05
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,575.88	795.80
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	-	164,042.25
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	2,964.80	3,500.00
1181	Газрын төлбөр	126,230.17	297,259.63
118101	Газрын төлбөр	126,230.17	297,050.83
118102	Дуудлага худалдаа	-	208.80
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	14,254.25	255.45
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	13,721.76	-
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	532.49	255.45
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	617,852.85	638,929.33

120	Нийтлэг татварын бус орлого	617,852.85	338,929.33
120003	Торгуулийн орлого	13,000.00	21,365.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	87,743.14	94,565.19
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	86,063.14	44,522.78
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,680.00	50,042.41
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого -Үндсэн хөрөнгө	432,556.06	147,357.97
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого -Бараа материал	84,553.66	75,641.17
122	Тусламжийн орлого	-	300,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	-	300,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,579,061.60	1,356,428.55
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	64,968.40	14,868.63
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	64,968.40	14,868.63
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	20,389.40	12,996.02
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	15,794.40	12,996.02
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,595.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,493,703.80	1,328,563.90
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	560,796.50	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	393,657.20	611,126.50
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	539,250.10	717,437.40
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,891,123.17	1,920,111.57
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,891,123.17	1,920,111.57
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	992,415.45	1,647,856.43
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	277,678.61	478,107.96
210101	Үндсэн цалин	273,110.21	326,776.08
210102	Нэмэгдэл	4,554.60	126,873.84
210104	Урамшуулал	13.79	24,458.04
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	35,461.65	60,272.15
210201	Тэтгэврийн даатгал	24,324.16	41,733.72
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,786.84	4,781.08
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,229.46	3,824.86
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	559.72	901.01
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,561.48	9,031.47
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	25,398.04	54,556.33
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,285.82	7,107.63
210302	Түлш, халаалт	21,112.21	47,448.70
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	87,060.08	709,941.70
210401	Бичиг хэрэг	6,086.25	7,376.60
210402	Тээвэр, шатахуун	28,188.63	37,025.97
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,564.00	3,564.00
210404	Ном, хэвлэл	840.00	420.00

**Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600.00	12,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,781.20	1,887.50
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	46,000.00	646,867.63
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,213.50	4,522.80
210604	Урсгал засвар	2,213.50	4,522.80
2107	Томилолт, зочны зардал	4,126.40	6,102.40
210702	Дотоод албан томилолт	4,126.40	6,102.40
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	304,476.34	14,796.38
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	302,004.57	12,744.98
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	630.23	951.73
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	597.73	405.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	99.00	-
210807	Газрын төлбөр	644.81	694.66
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	256,000.85	319,556.72
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,996.82	31,291.20
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	248.15
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	233,004.03	288,017.38
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	898,707.73	272,255.14
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	43,320.58	35,458.10
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,335.18	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	16,335.40	35,458.10
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	650.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	855,387.15	236,797.04
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	800,101.40	225,819.30
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	48,700.84	-
213405	Нэмэлт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,584.91	10,977.74
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>627,090.68</u>	<u>920,085.64</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	4,536,357.85	417,698.90
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	828.50	-
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө	4,303,675.07	362,888.89
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Бараа материал	231,854.28	54,810.01
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(4,536,357.85)	(417,698.90)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>(3,909,267.17)</u>	<u>502,386.74</u>

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>2,275,278.73</u>	<u>2,734,792.06</u>

11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	321,299.40	844,839.33
110	Орлогын албан татвар	143,759.20	300,646.59
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	143,759.20	300,646.59
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	89,044.95	236,662.62
110002	Үйл ажиллагааны орлого	21,402.17	24,887.00
110003	Хөрөнгийн орлого	29,912.08	32,376.97
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	3,400.00	6,720.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	29,515.10	78,339.61
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,230.35	4,234.65
113002	Бууны албан татвар	990.00	1,650.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	26,294.75	72,454.96
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	148,025.10	465,853.13
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	7,540.68	168,338.05
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,575.88	795.80
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	-	164,042.25
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	2,964.80	3,500.00
1181	Газрын төлбөр	126,230.17	297,259.63
118101	Газрын төлбөр	126,230.17	297,050.83
118102	Дуудлага худалдаа	-	208.80
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	14,254.25	255.45
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	13,721.76	-
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	532.49	255.45
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	139,849.19	527,024.19
120	Нийтлэг татварын бус орлого	139,849.19	227,024.19
120003	Торгуулийн орлого	13,000.00	21,365.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	126,849.19	205,659.19
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	125,169.19	154,866.78
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,680.00	50,792.41
122	Тусламжийн орлого	-	300,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	-	300,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,814,130.15	1,362,928.55
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	64,968.40	14,868.63
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	64,968.40	14,868.63
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	16,153.04	19,496.02
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,558.04	17,961.02
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,595.00	1,535.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,733,008.70	1,328,563.90
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	800,101.40	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	393,657.20	611,126.50
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	539,250.10	717,437.40
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,655,926.14	1,092,081.06
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,655,926.14	1,092,081.06
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	740,950.85	1,030,776.60

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	314,377.42	476,083.38
210101	Үндсэн цалин	273,118.79	318,276.68
210102	Нэмэгдэл	4,554.60	135,806.04
210104	Урамшуулал	-	22,000.66
210105	Гэрээт ажлын хөлс	36,704.03	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,346.98	58,758.92
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,893.43	44,116.71
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,116.00	3,660.55
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,492.79	2,928.34
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	624.97	731.71
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,219.80	7,321.61
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	204,069.13	262,656.80
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,995.39	23,637.61
210302	Түлш, халаалт	186,110.78	238,470.39
210303	Цэвэр, бохир ус	2,962.95	548.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	40,738.12	68,439.65
210401	Бичиг хэрэг	6,044.55	7,366.60
210402	Тээвэр, шатахуун	27,799.87	33,502.57
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,564.00	3,564.00
210404	Ном, хэвлэл	936.00	420.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600.00	22,648.98
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,793.70	937.50
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,775.60	6,417.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	620.00
210604	Урсгал засвар	5,775.60	5,797.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,126.40	5,952.40
210702	Дотоод албан томилолт	4,126.40	5,952.40
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,100.39	33,893.33
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,758.86	31,841.93
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500.00	863.73
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	597.73	405.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	99.00	88.00
210807	Газрын төлбөр	644.81	694.66
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	123,416.82	118,575.12
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	123,416.82	114,860.45
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	3,714.67
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	914,975.29	61,304.47
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	43,320.58	35,458.10
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,335.18	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	16,335.40	35,458.10
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	650.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	871,654.71	25,846.37

213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	800,101.40	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	64,968.40	14,868.63
213405	Нэмэлт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,584.91	10,977.74
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>619,352.59</u>	<u>1,642,711.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	307,558.62	1,602,211.73
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	307,558.62	1,602,211.73
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	307,558.62	1,602,211.73
220001	Барилга байгууламж	301,358.62	1,517,057.83
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,200.00	85,153.90
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(307,558.62)</u>	<u>(1,602,211.73)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	311,793.97	40,499.27
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	321,891.02	633,684.99
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	633,684.99	624,184.26

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,422,292.37	1,793,101.05	4,191,798.92	8,407,192.35
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	2,844,299.69	-136,398.28
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	685,579.26	549,116.20	7,036,098.62	8,270,794.07
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-3,909,267.17	-3,909,267.17
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	685,579.26	549,116.20	3,126,831.45	4,361,526.90
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	685,579.26	549,116.20	3,126,831.45	4,361,526.90
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	685,579.26	549,116.20	3,126,831.45	4,361,526.90
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00

D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	502,386.74	502,386.74
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	685,579.26	549,116.20	3,629,218.19	4,863,913.64

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,823,379.50	2,659,955.15	163,424.35	94.2
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,203,124.50	1,142,897.32	60,227.18	95.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,166,957.40	1,107,412.22	59,545.18	94.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	477,309.80	476,083.38	1,226.42	99.7
210101	Үндсэн цалин	355,272.10	318,276.68	36,995.42	89.6
210102	Нэмэгдэл	122,037.70	135,806.04	-13,768.34	111.3
210104	Урамшуулал	0.00	22,000.66	-22,000.66	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	58,760.80	58,758.92	1.88	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,117.30	44,116.71	0.59	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,660.90	3,660.55	0.35	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,928.70	2,928.34	0.36	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	732.20	731.71	0.49	99.9
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,321.70	7,321.61	0.09	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	276,819.30	262,656.80	14,162.50	94.9
210301	Гэрэл, цахилгаан	30,641.80	23,637.61	7,004.19	77.1
210302	Түлш, халаалт	244,333.50	238,470.39	5,863.11	97.6
210303	Цэвэр, бохир ус	1,844.00	548.80	1,295.20	29.8
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	72,251.60	68,439.65	3,811.95	94.7
210401	Бичиг хэрэг	7,467.80	7,366.60	101.20	98.6
210402	Тээвэр, шатахуун	33,526.20	33,502.57	23.63	99.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,564.00	3,564.00	0.00	100.0
210404	Ном, хэвлэл	876.00	420.00	456.00	47.9
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	25,137.60	22,648.98	2,488.62	90.1
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,680.00	937.50	742.50	55.8

**Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	68,336.80	67,140.90	1,195.90	98.2
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	44,350.00	44,343.90	6.10	100.0
210604	Урсгал засвар	23,986.80	22,797.00	1,189.80	95.0
2107	Томилолт, зочны зардал	6,910.00	5,952.40	957.60	86.1
210702	Дотоод албан томилолт	6,910.00	5,952.40	957.60	86.1
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	73,634.10	49,805.05	23,829.05	67.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	69,418.10	47,753.65	21,664.45	68.8
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	0.00	500.00	0.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,200.00	863.73	336.27	72.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	516.00	405.00	111.00	78.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	200.00	88.00	112.00	44.0
210807	Газрын төлбөр	1,800.00	694.66	1,105.34	38.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	132,935.00	118,575.12	14,359.88	89.2
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	128,935.00	114,860.45	14,074.55	89.1
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,000.00	3,714.67	285.33	92.9
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	36,167.10	35,485.10	682.00	98.1
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	36,167.10	35,485.10	682.00	98.1
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	35,458.10	35,485.10	-27.00	100.1
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	709.00	0.00	709.00	0.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,620,255.00	1,517,057.8	103,197.17	93.6
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,620,255.00	1,517,057.8	103,197.17	93.6
220001	Барилга байгууламж	1,620,255.00	1,517,057.83	103,197.17	93.6
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,823,379.50	2,290,758.55	532,620.95	81.1
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	736,286.40	0.00	736,286.40	0.0
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	736,286.40	0.00	736,286.40	0.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,180,602.40	1,835,099.36	-654,496.96	155.4
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,18,0602.40	1,117,661.96	62,940.44	94.7
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0.00	717,437.40	-717,437.40	
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	541,260.70	155,659.19	385,601.52	28.8
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	63,423.20	154,866.78	-91,443.58	244.2
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,000.00	792.41	1,207.59	39.6
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	475,837.50	0.00	475,837.50	0.0

122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	365,230.00	300,000.00	65,230.00	82.1
122001	Хандив тусламж /дотоод/	365,230.00	300,000.00	65,230.00	82.1
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	524,406.86	-524,406.86	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	155,237.26	-155,237.26	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	0.02	0.02	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	0.01	0.01	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	0.01	0.01	0.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	0.00	0.00	0.00	100.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	0.0	0.0	0.00	100.0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	0.01	0.01	0.00	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	0.01	0.01	0.00	100.0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	0.01	0.01	0.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	19,496.02
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	19,496.02
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	8,518.28
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,518.28
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,518.28
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,977.74
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,977.74
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,977.74
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	19,496.02
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	19,496.02
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,961.02
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,535.00

4.3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1. Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны эрхэм зорилгыг “Орчин үеийн техник технологийг нэвтрүүлж, мэргэжил, боловсрол, дадлага туршлагатай мэргэшсэн хүний нөөцийг түшиглэн төрийн ажил үйлчилгээг байгууллага иргэдэд чадварлаг бүтцээр хөнгөн шуурхай, хүртээмжтэй хүргэх” гэж тодорхойлжээ.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд Монгол Улсын үндсэн хууль болон бусад хууль тогтоомжийг чандлан баримталж ажиллах зорилт тавьсан байна.

3.2. Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тайлант онд Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг 2023 оны 1, 2, 3 дугаар улирлыг хамруулан шалгалт хийсэн, харин санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.2. Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д шаардсан зарчмын дагуу нягтлан бодох бүртгэлийн аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам"-ын дагуу бэлтгэсэн байна. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн 4,867,531.4 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 501,193.5 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	633,685.0	624,184.3	(9,500.7)
Авлага	179,225.1	176,258.3	(2,966.8)
Бараа материал	289,797.7	1,221,853.2	932,055.5
Нөөцийн бараа	46,500.0	46,500.0	00.0
Үндсэн хөрөнгө	5,048,128.6	4,323,184.1	(724,944.5)
Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,830,998.5)	(1,524,448.4)	306,550.1
Нийт хөрөнгө	4,366,337.9	4,867,531.4	501,193.5
Өр төлбөр	4,811.0	3,617.8	(1,193.2)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	4,361,526.9	4,863,913.6	502,386.7
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	4,366,337.9	4,867,531.4	501,193.5

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 633,685.0 мянга, эцсийн үлдэгдэл 624,184.2 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 9,500.6 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө	0	0	0	0
Төрийн санд байгаа бэлэн мөнгө	633,685.0	624,184.2	(9,500.6)	100%
Орон нутгийн ерөнхий орлого	109,278.1	468,947.0	359,668.9	75.1%
Орон нутгийн хөгжлийн сан	486,213.0	101,238.7	(384,974.2)	16.2%
Хоршоо хөгжүүлэх сан	38,193.9	53,998.5	15,804.3	8.7%
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	0	0	0	0

Хадгаламж	0	0	0	
Дүн	633,685.0	624,184.2	(9,500.6)	100%

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Оны эцэс дэх нийт мөнгөн хөрөнгийн 75.1 хувийг орон нутгийн ерөнхий орлого, 8.7 хувийг хоршоо хөгжүүлэх сан, 16.2 хувийг ОНХС-ийн харилцах дансны үлдэгдэл эзэлж байна.

Орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд оны эцэст 468,947.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэйгээс 57,788.6 мянган төгрөг нь оны эцэс төсөвт байгууллагуудаас төвлөрүүлсэн орлого, 411,158.4 мянган төгрөг нь төлөвлөгөөнөөс давсан татварын орлогын үлдэгдэл байна.

3.4.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 179,225.1 мянга, эцсийн үлдэгдэл 176,258.3 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 2,966.8 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 3. Авлагын үлдэгдэл /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Байгууллагаас авах авлага	6,500.0	9,900.0	3,400.0
Зээлийн авлага	172,725.1	166,358.3	(6,366.8)
Дүн	179,225.1	176,258.3	(2,966.8)

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Оны эцсийн нийт авлагын 94.4 хувийг хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлага, 5.6 хувийг байгууллагаас авах авлага эзэлж байна.

Хүснэгт 4. Байгууллагын авлагын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

№	Байгууллагын нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Үүнээс:				
				Хувь хүнээс авах авлага	Ажиллагсадтай холбоотой	Байгууллагаас авах	Татаас санхүүжилтийн авлага	Зээлийн авлага
1	ЗДТГ	10,849.5	20,292.7	10,392.7	-	9,900.0	-	-
2	ХХС	168,375.6	155,965.6	-	-	-	-	155,965.6
	ДҮН	179,225.1	176,258.3	10,392.7	0	9,900.0	0	155,965.6
	Дүнд эзлэх хувь		100	5.9	0	5.6	0	88.5

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.3 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 336,297.7 мянган төгрөг байснаас тайлант онд 932,055.3 мянган төгрөгөөр өсч, оны эцэст бараа материалын үлдэгдэл 1,268,353.2 мянган төгрөг болсон байна.

Хүснэгт 5. Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалтын материал	46,321.1	50,779.7	4,458.6
Дуусаагүй үйлдвэрлэл	111,000.0	1,026,379.2	915,379.2
Бэлэн бүтээгдэхүүн	66,587.0	76,327.0	9,740.0
Бичиг хэргийн материал	3,798.6	3,878.3	79.7
Аж ахуйн материал	10,330.9	12,680.5	2,349.6
Бусад хангамжийн материал	2,144.1	0	(2,144.1)
Мал амьтад	49,616.0	51,808.5	2,192.5
Бусад нөөц	46,500.0	46,500.0	0
Дүн	336,297.7	1,268,353.2	932,055.3

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 1,268,353.2 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 932,055.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 6. Байгууллагын бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	ИТХ	ЗДТГ	ОНХС	Дүн
----------	-----	------	------	-----

Эхний үлдэгдэл	2,762.8	222,534.9	111,000.0	336,297.7
Нэмэгдсэн	4,982.1	140,826.4	915,379.2	1,061,187.7
Худалдан авсан	4,982.1	65,185.2	915,379.2	985,546.5
Шилжүүлэн авсан	-	75,641.2	-	75,641.2
Хасагдсан	4,982.1	124,150.1	-	129,132.2
Худалдсан, зарцуулсан	4,982.1	69,340.1	-	74,322.2
Шилжүүлсэн	-	54,810.0	-	54,810.0
Эцсийн үлдэгдэл	2,762.8	239,211.2	1,026,379.2	1,268,353.2

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд нийт нэмэгдсэн 1,061,187.7 мянган төгрөгийн бараа материалын 985,546.5 мянган төгрөгийн бараа материалыг төсвийн хөрөнгөөр, 64,550.0 мянган төгрөгийн өвс, тэжээлийг ОНХС-аас, 2,192.0 мянган төгрөгийн малыг ХХААГ-аас, 8,898.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийг аймгийн БОАЖГ-аас шилжүүлэн авч, үйл ажиллагаанд 74,322.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулж, 54,810.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг шилжүүлсэн байна.

3.4.4. Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 5,048,128.6 мянга, эцсийн үлдэгдэл 4,323,184.0 мянган төгрөг болж, 724,944.6 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Барилга байгууламж, орон сууц	3,981,066.8	3,246,131.9	(734,934.9)
Тээврийн хэрэгсэл	348,512.4	351,302.4	2,790.0
Машин тоног төхөөрөмж	262,178.1	270,033.4	7,855.3
Тавилга эд хогшил	77,119.5	76,464.5	(655.0)
Номын фонд	133.4	133.4	0
Бусад үндсэн хөрөнгө	240,790.4	240,790.4	0
Программ хангамж	1,590.0	1,590.0	0
Бусад биет бус хөрөнгө	136,738.0	136,738.0	0
Дүн	5,048,128.6	4,323,184.0	(724,944.6)

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 7,531.5 мянган төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэж, 1,443,372.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бусад байгууллагуудаас шилжүүлэн авч, өмнөх онд авлагаар бүртгэсэн байсан 6,735.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бүртгэсэн байна.

Тайлант онд Ерөнхий боловсролын сургууль, хүүхдийн цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төв, соёлын төвийн байгууллагууд улсын төсвийн байгууллага болсонтой холбоотой бүтцийн өөрчлөлтөөр 11,222,110.5 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн байна.

Хүснэгт 8. Байгууллагын үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	ИТХ	ЗДТГ	ХХС	Дүн
Эхний үлдэгдэл	11,615.0	5,036,073.6	440.0	5,048,128.6
Нэмэгдсэн	2,794.0	235,715.0	0	238,509.0
Худалдан авсан	2,794.0	82,359.9		85,153.9
Шилжүүлэн авсан		153,355.1		153,355.1
Хасагдсан	3,305.0	960,148.5		963,453.5
Худалдан зарцуулсан	3,305.0			3,305.0
Акталсан	-	960,148.5		960,148.5
Эцсийн үлдэгдэл	11,104.0	4,311,640.1	440.0	4,323,184.1

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.5. Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрт урт хугацаат зээл байхгүй, богино хугацаат өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 4,811.0 мянган төгрөг байсан бөгөөд тайлант оны эцэст 3,617.8 мянган төгрөгийн өр төлбөртэй байна.

Хүснэгт 9. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

№	Байгууллагын нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Үүнээс:		
				Ажиллагсадтай холбоотой	Байгууллагад төлөх өглөг	Хувь хүмүүст төлөх өглөг
1	ИТХ	0.0	3,366.5	0.0	3,366.5	0.0
2	ЗДТГ	0.0	251.3	171.3	0.0	80.0
3	ОНХС	4,811.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ДҮН	4,811.0	3,617.8	171.3	3,366.5	80.0

Эх сурвалж: :Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.6. Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 4,361,526.9 мянга, эцсийн үлдэгдэл 4,863,913.7 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 502,386.8 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт10. Засгийн газрын хувь оролцоо /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+, бууралт /-/	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал	685,579.3	685,579.3	0.0	14.1
Хуримтлагдсан үр дүн	3,126,831.4	3,629,218.2	502,386.8	74.6
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	549,116.2	549,116.2	0.0	11.1
Дүн	4,361,526.9	4,863,913.7	502,386.8	100.0

Эх сурвалж: :Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.7. Орлогын данс

Шинэжинст сумын ИТХ-ын 2023 оны 07 дугаар сарын 06-ны өдрийн хуралдааны 88 дугаар тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 561,475.9 мянга, татварын бус орлогыг 8,000.0 мянга, нийт 569,475.9 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Хүснэгт 11. Төвлөрүүлэх орлого /мянган төгрөг/

№	Нийт орлогын нэр төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
	Сумын төсвийн татварын орлого	561,475.9	844,839.1	-283,363.2	150.5
1	цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого	133,200.0	236,662.6	-103,462.6	177.7
2	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	4,600.0	4,234.6	365.4	92.1
3	Газрын төлбөр	236,875.9	297,050.8	-60,174.9	125.4
4	Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 7.1-д заасан орлогод ногдох албан татвараас бусад хувь хүний орлогын албан татвар	19,000.0	24,887.0	-5,887.0	131.0
5	Галт зэвсгийн албан татвар	1,650.0	1,650.0	0.0	100.0
6	Улсын тэмдэгтийн хураамж	5,700.0	795.8	4,904.2	14.0
7	Үл хөдлөх хөрөнгө худалдан борлуулсны орлого	3,000.0	6,720.0	-3,720.0	224.0
8	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	17,900.0	164,042.2	-146,142.2	916.4
9	Хадгаламжийн хүүгийн орлого	30,600.0	32,376.9	-1,776.9	105.8
10	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	17,878.0	3,500.0	14,378.0	19.6
11	Малын тоо толгойн албан татвар	80,000.0	72,454.9	7,545.1	90.6
12	Ан амьтан агнуурын нөөц ашигласны төлбөр	7,072.0	0	7,072.0	0.0
13	Ус ашигласны төлбөр	1,000.0	255.5	744.5	25.6
14	Газрын дуудлага худалдаа	3,000.0	208.8	2,791.2	7.0
	Сумын төсвийн татварын бус орлого	8,000.0	21,365.0	-13,365.0	267.1

15	Торгуулийн орлого	8,000.0	21,365.0	-13,365.0	267.1
	Нийт орлогын дүн	569,475.9	866,204.1	-296,728.2	152.1

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Татварын хэлтсээс ирүүлсэн татварын орлогын мэдээ

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 150.5 хувь буюу 283,363.2 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна. Орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл галт зэвсгийн албан татварыг орлогыг бүрэн биелүүлсэн, цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого 103,462.6 мянга, газрын төлбөр 60,174.9 мянга, ИОТХ 5,887.0 мянга, үл хөдлөх хөрөнгө борлуулсны орлого 3,720.0 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 146,142.2 мянга, хадгаламжийн хүүгийн орлогыг 1,776.9 мянган төгрөгөөр тус тус давуулан биелүүлсэн байна.

Тус суманд “Эрдэнэ монгол” ХХК нь сайжруулсан зам тавьж бүтээн байгуулалтын ажил хийсэнтэй холбоотойгоор түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр огцом өссөн байна.

Харин үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар 365.4 мянга, улсын тэмдэгтийн хураамж 4,904.2 мянга, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 14,378.0 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 7,545.1 мянга, ан амьтан агнуурын нөөц ашигласны төлбөр 7,072.0 мянга, ус ашигласны төлбөр 744.5 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлого 2,791.2 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

Хүү торгуулийн орлого 267.1 хувь буюу 13,365.0 мянган төгрөгөөр давж биелсэн байна.

Сумын ИТХ-ын 2023 оны 07 дугаар сарын 06-ны өдрийн хуралдааны 88 дугаар тогтоолоор сумын ЗДТГ-ын өөрийн орлогыг 2,000.0 мянган төгрөгөөр төлөвлөж гүйцэтгэлээр түрээсийн орлогоор 792.4 мянган төгрөгийн орлогыг оруулжээ.

Дээрх тогтоолоор хоршоо хөгжүүлэх сангаас олгосон зээл, зээлийн хүүгийн орлогоор тайлант онд 63,423.2 мянган төгрөгийг оруулахаар баталж, гүйцэтгэлээр 115,068.7 мянган төгрөгийг оруулж, төлөвлөгөөг 181.4 хувиар биелүүлсэн нь зориулалт бус зээлийн эргэн төлүүлсэнтэй холбоотойгоор биелэлт өссөн байна.

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн харилцах дансанд 53,998.5 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй, 155,965.6 мянган төгрөгийн авлагатай байна.

ОНХС-ийн орлогоор 65,230.0 мянган төгрөгийг оруулахаар баталж, гүйцэтгэлээр 39,798.0 мянган мянган төгрөгийг оруулж, төлөвлөгөөг 61.0 хувийн биелэлтэй байгаа нь өвс тэжээлийн тендерийг хожуу зарласнаас өвс тэжээлийг борлуулаагүй үлдэгдэлтэй байгаатай холбоотой байна.

Мөн тогтоолоор “Эрдэнэ монгол” ХХК-иас 300,000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын зардал төлөвлөснөөс 300,000.0 мянган төгрөг орсон байна.

3.4.8. Зардлын данс

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 71602, 71702, 71801, 71802, 72101 гэсэн кодтой 8 хөтөлбөрт зориулан 2,823,379.5 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 2,659,928.1 мянган төгрөгийг гүйцэтгэлээр зарцуулснаас 1,142,870.3 мянган төгрөгийг урсгал зардалд, 1,517,057.8 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд буюу ОНХС-ийн хөрөнгөөс зарцуулсан байна.

Хүснэгт 12. Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан хөтөлбөрөөр

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,823,379.5	2,659,928.1	163,451.4	94.2
2	70105 ОН-ын өөрөө удирдах ёсны байгууллага	96,970.9	96,566.9	40.0	99.6
3	80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	96,970.9	96,566.9	40.9	99.6
4	70106 ОН-ын гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	779,812.2	736,088.6	43,723.6	94.4
5	80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	551,467.8	544,515.1	6,952.7	98.7

6	80106 Баг, хорооны ҮАЗардал	74,948.7	73,664.2	1,284.5	98.3
7	80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,	35,767.1	35,458.1	309.0	99.1
8	81102 Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	29,691.0	16,922.9	12,768.2	57.0
9	81701 Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх	62,800.0	42,879.4	19,920.6	68.3
10	82212 Хур хог хаягдал, орчны бохирдлыг бууруулах	25,137.6	22,649.0	2,488.6	90.1
11	70503 Орон нутгийн зорилтот ХОруулалалт	1,620,255.0	1,517,057.8	103,197.2	93.6
12	80904 Нийгмийн зориулалттай барилга	803,968.6	774,820.4	29,148.2	96.4
13	83401 Итгэлцүүрээр олгох	492,310.0	473,461.0	18,849.0	96.2
14	83402 Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл	34,210.5	34,210.5	-	100.0
15	83403 Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	138,587.2	138,587.2	-	100.0
16	83405 Малын тоо толгойн албан татвар	80,000.0	24,800.0	55,200.0	31.0
17	83406 Бусад	71,178.7	71,178.7	-	100.0
18	71602 Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	35,728.4	28,162.9	7,565.5	78.8
19	80112 ТЗШ- байгууллагуудын тогтмол зардал	35,728.4	28,162.9	7,565.5	78.8
20	71702 Соёл урлаг	36,342.8	34,880.7	1,462.1	96.0
21	80112 ТЗШ-ийн байгууллагуудын тогтмол зардал	36,342.8	34,880.7	1,462.1	96.0
22	71801 Сургуулийн өмнөх боловсрол	29,512.2	25,779.6	3,732.6	87.4
23	80112 ТЗШ-ийн байгууллагуудын тогтмол зардал	29,512.2	25,779.6	3,732.6	87.4
24	71802 Ерөнхий боловсрол	124,235.9	122,127.4	2,108.5	98.3
25	80112 ТЗШ-ийн байгууллагуудын тогтмол зардал	124,235.9	122,127.4	2,108.5	98.3
26	72101 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих	100,522.1	99,264.1	1,258.0	98.7
28	82611 Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих	100,522.1	99,264.1	1,258.0	98.7

Эх сурвалж: "Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны нэгтгэсэн гүйцэтгэлийн тайлан"

3.5. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1. Төсвийн төлөвлөлт

Аймгийн СТСХ-ээс авсан судалгаагаар тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяаны 4 төсвийн байгууллага, улсын төсвийн сургууль, цэцэрлэг, соёлын төв, эрүүл мэндийн төвийн тогтмол зардлын төсвийн төслийг бэлтгэж, аймгийн СТСХ-т хүргүүлсэн ба Шинэжинст сумын ИТХ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн хуралдааны 77 дугаар тогтоолоор нийт 2,311,109.2 мянган төгрөгийг анх баталсан байна.

Хүснэгт 13. Байгууллагуудын төсвийн төсөл, батлагдсан төсөв /мянган төгрөгөөр/

Орлогын төрөл	Төсвийн төсөл	Анх батлагдсан төсөв	Тодотгон баталсан төсөв	Зөрүү
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	75,640.0	82,320.9	96,970.9	-21,330.90
Засаг даргын Тамгын газар	642,292.0	589,091.9	779,812.2	-137,520.20
Сургууль	120,835.9	120,835.9	124,235.2	-3,399.30

Цэцэрлэг	27,712.2	27,712.2	29,512.2	-1,800.00
Эрүүл мэндийн төв	34,528.4	34,528.4	35,728.4	-1,200.00
Соёлын төв	35,842.8	35,842.8	36,372.8	-530.00
Хоршоо хөгжүүлэх сан	95,642.8	100,522.1	100,522.1	-4,879.30
Орон нутгийн хөгжлийн сан	758,962.9	1,320,255.0	1,620,255.0	-861,292.10
Нийт дүн	1,716,573.4	2,311,109.2	2,823,379.5	-1,106,806.10

Эх сурвалж: Шинэжинст сумын ИТХ-ын тогтоол

Шинэжинст сумын ИТХ-ын 2023 оны 07 дугаар сарын 06-ны өдрийн хуралдааны 88 дугаар тогтоолоор төсвийг 475,171.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн тодотгон 2,823,379.5 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2. Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 9 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд сумын 2022 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн хуралдааны 77 дугаар тогтоолоор анх баталсан 2,311,109.2 мянган төгрөгийг сумын ИТХ-ын хуралдааны 2023 оны 07 дугаар сарын 06-ны өдрийн хуралдааны 88 дугаар тогтоолоор төсвийг 475,171.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 2,823,379.5 мянган төгрөгийн төсөв баталсан.

Нийт зардлын 569,475.9 мянган төгрөгийг татварын болон татварын бус орлогоос, 611,126.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс, 736,286.4 мянган төгрөгийг санхүүгийн дэмжлэгээс, 2,000.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос, 475,837.5 мянган төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс, 63,423.2 мянган төгрөгийг ХХС-ийн эргэн төлөлтөөс, 65,230.0 мянган төгрөгийг ОНХС-д төвлөрөх өвс тэжээлийн орлогоос, 300,000.0 мянган төгрөгийг уул уурхайн хөрөнгө оруулалтаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг, орон нутгийн төсвөөс авах санхүүжилтийг бүрэн авч, ОНХС-ийн шилжүүлгийг 18,849.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт дутуу авч, хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн эргэн төлөлтийн орлогыг 51,645.5 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлж, оны эцэст зардлын хэмнэлтээс 57,788.6 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлжээ.

Хүснэгт 14. Байгууллагуудын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл /мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	ОН-ын төсөвт төвлөрүүлсэн
Засаг даргын Тамгын газар	779,812.2	736,088.6	43,723.6	94.4	42,516.0
Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал	96,970.9	96,567.0	403.9	99.6	403.9
Ерөнхий боловсролын сургууль	124,235.9	122,127.4	2,108.5	98.3	2,108.5
Цэцэрлэг	29,512.2	25,779.6	3,732.6	87.4	3,732.6
Эрүүл мэндийн төв	35,728.4	28,162.9	7,565.5	78.8	7,565.5
Соёлын төв	36,342.8	34,880.7	1,462.1	96.0	1,462.1
Орон нутгийн хөгжлийн сан	1,620,255.0	1,517,057.8	103,197.2	93.6	
Хоршоо хөгжүүлэх сан	100,522.1	99,264.1	1,258.0	98.7	
Нийт дүн	2,823,379.5	2,659,928.1	163,451.4	94.2	57,788.6

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын байгууллагуудын 2023 оны санхүүгийн тайлан

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,659,928.1 мянган төгрөг буюу 94.2 хувьтай байгаа нь орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр дутуу хийгдсэн ажлын санхүүжилтийг өгөөгүйтэй холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.3. Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд дээд шатны төсвийн захирагчаас 19,496.0 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт өгснөөс бараа үйлчилгээний зардалд 8,518.3 мянган төгрөг зарцуулж 10,977.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 15. Нэмэлт санхүүжилтийн дансны орлого, зарлага, төвлөрүүлэлт /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	ЗДТГ	ИТХ	НИЙТ
НИЙТ ОРЛОГО			19,496.0
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	16,661.0	1,300.0	17,961.0
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,535.0	0	1,535.0
НИЙТ ЗАРЛАГА			19,496.0
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр	7,718.3	800.0	8,518.3
Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,477.7	500.0	10,977.7

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

5.4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Н.Батчимэг гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор М.Алтантуяа, дарга тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийлгэх албан бичгийг 2023 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн 288 дугаар албан бичгээр ирүүлж, жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 03 дугаар сарын 05-ны өдөр ирүүлсэн байна.

Сумын Засаг даргаар Б.Бат-Эрдэнэ, санхүү албаны даргаар Х.Дагважав ажилласан байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2023 оны батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2023 оны батлагдсан төсөв 2,823,379.5 мянган төгрөгийн 1.5 хувь буюу 28,233.8 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 19,763.6 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг гүйцэтгэлийн үе шатанд хянаж үзээд шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Тайланд онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажиллахыг бүх шатны төсөв захирагчид даалгасан. Уг хуулийн хэрэгжилтийг Баянлиг сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгахад зөрчил илрээгүй болно.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 155 мэдээллээс хугацаанд нь 153 мэдээллийг, хугацаа хоцроож 24 мэдээллийг мэдээлж, 2 мэдээллийг мэдээлэх хугацаа болоогүй байна.

Хүснэгт 16. Шилэн дансны мэдээлэл

д/д	Хугацаа	Төрөл	Мэдээлвэл зохих/удаа	Хугацаанд оруулсан	Хугацаа хоцроосон	Хугацаа болоогүй
1	Бүтэн жил	12	12	8	2	2
2	Хагас жил	3	3	3	-	-
3	Улирал бүр	2	8	8	-	-
4	Сар бүр	5	60	55	5	-
5	Тухай бүр	6	72	55	17	-
	Нийт	29	155	129	24	2

Эх сурвалж. Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын шилэн дансны цахим хуудас

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тус байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд 2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар завсрын аудит хийсэн ба жилийн эцсээр дүнг нэгтгэн танилцуулсан болно.

4.5.1 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид 9,303.0 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага өгч, алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж хүргүүлсэн ба зөвлөмжийн хэрэгжилтийг сумын Засаг даргын 2023 оны 05 дугаар сарын 31-ний өдрийн 134 тоот албан бичгээр ирүүлж хэрэгжилтийг тооцсон байна.

Хүснэгт 17. Өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмж

/ мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Зөвлөмж	3	0.0	3	0.0	-	-	100
Албан шаардлага	1	9,303.0	1	9,303.0	-	-	100
Нийт	4	9,303.0	4	9,303.0	-	-	100

Эх сурвалж: Шийдвэрийн хэрэгжилт

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

4.7 Аудитын гол асуудал

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяалагдах 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан, нийт 4 байгууллагын санхүүгийн тайлан 4 улсын төсвийн байгууллагын тогтмол зардал нэгтгэгдсэн байна

Төрийн аудитын байгууллагаас Шинэжинст сумын Засаг даргын харьяа 1 байгууллагад дүгнэлт өгч, 3 байгууллагын санхүүгийн тайланг түүвэр аудитад хамруулан санхүүгийн аудитыг гүйцэтгэсэн байна.

Хүснэгт №18. Төсвийн шууд захирагчийн аудитын дүн

Байгууллагын нэр	Байгууллагын тоо					Аудитын санал дүгнэлтийн төрөл				
	Хамрагдвал зохих	Хамрагдсан	Гүйцэтгэсэн			Бүгд	Үүнээс			
			Бие дааж дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Зөрчилгүй		Хязгаарлалттай	Сөрөг	Санал дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан	
ЗДТГ	1	1	1	0	1		1			
ИТХурал	1	1			1	1				
ОНХС	1	1			1	1				
ХХС	1	1			1	1				
НИЙТ ДҮН	4	4	1	3	4	0	1	0	0	0

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэл

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 330,096.3 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс, 137,456.0 мянган төгрөгийн 10 алдааг залруулж, 183,340.3 мянган төгрөгийн 7 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлэн, 9,300.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд зөвлөмж өгч ажилласан байна. Хүснэгтээр харуулбал:

Хүснэгт №19. Төсвийн шууд захирагчийн алдаа зөрчлийн дүн

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа зөрчлийн дүн		Үүнээс: Залруулагдаагүй алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт							
			Залруулга		Тогтоосон төлбөрийн акт		Өгсөн албан шаардлага		Өгсөн зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн алдаа, зөрчил										
ИТХурал	2	9,045.3	2	9,045.3	-	-	-	-	-	-
ЗДТГ	10	132,936.6	4	17,127.9	-	-	5	106,508.7	1	9,300.0
ОНХСан	2	50,000.0	2	50,000.0	-	-	-	-	-	-
ХХС	2	61,282.8	2	61,282.8	-	-	-	-	-	-
СТА алдаа, зөрчлийн дүн	16	253,264.7	10	137,456.0	-	-	5	106,508.7	1	9,300.0
СТА-аар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал										
ИТХурал	1	8,031.6	-	-	-	-	1	8,031.6	-	-
ОНХСан	1	68,800.0	-	-	-	-	1	68,800.0	-	-
Нийцлийн аудитын дүн	2	76,831.6	-	-	-	-	2	76,831.6	-	-
НИЙТ ДҮН	18	330,096.3	10	137,456.0	-	-	7	183,340.3	1	9,300.0

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэсэн

Төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн зөрчлөөс санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой 253,264.7 мянган төгрөгийн 16 алдаа, зөрчил, нийцлийн аудиттай холбоотой 76,831.6 мянган төгрөгийн 2 зөрчил тус тус илэрсэн байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 37,800.4 мянган төгрөгийн 2 зөрчил илэрснээс, 37,800.4 мянган төгрөгийн зөрлийг арилгах 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмж хүргүүлсэн.

5.1 Албан шаардлага

5.1.1. Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 150.5 хувь буюу 283,363.2 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн боловч үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар 365.4 мянга, улсын тэмдэгтийн хураамж 4,904.2 мянга, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 14,378.0 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 7,545.1 мянга, ан амьтан агнуурын нөөц ашигласны төлбөр 7,072.0 мянга, ус ашигласны төлбөр 744.5 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлого 2,791.2 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.8 дахь “Сум, дүүргийн төсвийн татварын орлого дараах орлогоос бүрдэнэ”, 23.8.3 дахь “энэ хуулийн 23.4.9-д зааснаас бусад улсын тэмдэгтийн хураамж”, 23.8.4 дэх “агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамж”, 23.8.9 дэх “хүн амын унд, ахуйн хэрэгцээний зориулалтаар ус, рашаан ашигласны төлбөр”, 23.8.12 дахь “хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж”, 23.8.14 дэх “газрын төлбөр”, 23.8.15 дахь “малын тоо толгойн албан татвар”, 23.8.16 дахь “энэ хуулийн 23.6.11-т зааснаас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар” гэсэн заалтыг зөрчин, санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

Шийдвэрлэсэн нь: Сумын төсөвт төвлөрөх албан татварыг тайлант хугацаанд нь төсөвт бүрэн төвлөрүүлэх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Дотоод, хяналт хариуцлагатай холбоотой асуудал.

Илрүүлэлт: Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн түүврийн аудитаар нийт 330,096.3 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс, 137,456.0 мянган төгрөгийн 10 алдааг залруулж, 183,340.3 мянган төгрөгийн 7 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлэн, 9,300.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд зөвлөмж өгсөн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.10-т “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх” гэж заасныг зөрчсөн, “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид сумын Засаг дарга Төсвийн тухай хуулийг мөрдөж Засаг дарга өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсөвт байгууллагуудад тавих хяналт, төсвийн хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалтад тавих дотоод хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 150.5 хувь буюу 283,363.2 мянган төгрөгөөр	1	37,800.4	-	-	1	37,800.4	-	-

давуулан биелүүлсэн боловч үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар 365.4 мянга, улсын тэмдэгтийн хураамж 4,904.2 мянга, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 14,378.0 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 7,545.1 мянга, ан амьтан агнуурын нөөц ашигласны төлбөр 7,072.0 мянга, ус ашигласны төлбөр 744.5 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлого 2,791.2 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.								
Сумын ТЭЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн түүврийн аудитаар нийт 330,096.3 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс, 137,456.0 мянган төгрөгийн 10 алдааг залруулж, 183,340.3 мянган төгрөгийн 7 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлэн, 9,300.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд зөвлөмж өгсөн байна.	1	0	-	-	-	-	1	-
Дүн	2	37,800.4	-	-	1	37,800.4	1	-

Хавсралт 1. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Хүснэгт №20. Төсвийн шууд захирагчийн зөрчлийн дүн

/мянган төгрөгөөр/

Огноо 2024	Аудитын нэр:	Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудит	Аудитын код: БНА-2024/17/СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:		Шинэжинст сумын Засаг дарга	Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
А	1	2	3	4	5
Харьяа төсвийн байгууллагуудын дүн		330,096.3			
Засаг даргын тамгын газар		132,936.6			
Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл					
1	Үндсэн хөрөнгөд 2021 онд бүртгэсэн 53,900 мянган төгрөгийн 2 худаг, 2023.10.04-ний өдөр бүртгэсэн 12,519.0 мянган төгрөгийн кантинар сэргээгдэх эрчим хүчийг -1 жилээр бүртгэсэн байна.	5,702.9	Залруулга хийх	Дарга, нягтлан бодогч	Л.Батхуяг, Х.Доржсамбуу
2	Уул уурхайн аж ахуйн нэгжүүдээс байршуулсан 1,445.0 мянган төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны орлогоор бүртгэсэн байна.	1,445.0	Залруулга хийх	Дарга, нягтлан бодогч	Л.Батхуяг, Х.Доржсамбуу
3	Шинэжинст сумын Засаг дарга ГЗБГЗЗГ-ын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгчтэй 2023 оны 10 дугаар сарын 23-ны өдөр "Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын газар зүйн нэрийн тодруулалт, мэдээллийн сан бүрдүүлэх ажлын даалгавар"-ыг баталж, 20,000.0 мянган төгрөгийг Шинэжинст сумын ЗДТГ-аас шилжүүлэхээр заасан бөгөөд 2023 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдөр 9,900.0 мянган төгрөг шилжүүлэн ажлыг бүрэн хийж дуусаагүй байхад тайлант жилийн зардлаар тайлагнасан байна.	9,900.0	Залруулга хийх	Дарга, нягтлан бодогч	Л.Батхуяг, Х.Доржсамбуу
4	Сумын ОНХС-аас тендерийн үнэлгээний хорооны гишүүдэд олгосон урамшууллыг сумын ЗДТГ-аар дамжуулан олгосон бөгөөд нэг гишүүний урамшууллыг тайлант жилийн орлогоор бүртгэсэн байна.	80.0	Залруулга хийх	Дарга, нягтлан бодогч	Л.Батхуяг, Х.Доржсамбуу
Дүн		17,127.9			

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл					
1	Байгууллагын санхүүгийн тайланд 2019 онд бүртгэсэн 12,360.0 мянган төгрөгийн 206 тоо толгой ухна ишиг, 37,256.0 мянган төгрөгийн 519 толгой мал амьтан бүртгэлтэй байгаа нь малын А дансаар баталгаажуулж, завсрын аудитаар мал амьтан байхгүй гэсэн тайлбарыг албан бичгээр ирүүлсэн атлаа оны эцэст хийсэн тооллогоор байгаагаар тоолж, тооллогын комиссын гишүүд гарын үсэг зурж баталгаажуулсан байна.	49,616.0	Албан шаардлага	Дарга, нягтлан бодогч	Л.Батхуяг, Х.Доржсамбуу
2	Бусад нөөц дансанд 2018-2022 онд бэлтгэсэн 5 төсөл арга хэмжээний зураг төсвийн үнийн 46,500.0 мянган төгрөгийг бүртгэж, үүнээс 3 төсөл арга хэмжээний тендер зарлаж, хэрэгжсэн байхад зураг төсвийн үнийг суутган тооцож аваагүй байна.	46,500.0	Албан шаардлага	Дарга, нягтлан бодогч	Л.Батхуяг, Х.Доржсамбуу
3	Шинэжинст сумын ЗДТГ-т эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр олгосон 8 нэр бүхий газрыг санхүүгийн тайланд тусгаагүй, санхүүгийн тайланд 636 м2, 1504 м2 талбай бүхий газрыг илүү бүртгэсэн байна.	0	Албан шаардлага	Дарга, нягтлан бодогч	Л.Батхуяг, Х.Доржсамбуу
4	Хог хаягдлын хураамжийн зардалд тухайн жилд 25,137.0 мянган төгрөг баталж, хог хаягдлын гэрээг иргэнтэй байгуулж ажиллан, эхний 10 сарын байдлаар төсвөөс 12,800.0 мянган төгрөгийг олгосон байхад хог хаягдлын хураамжийн орлогоор 3,500.0 мянган төгрөгийг оруулсан байна.	9,300.0	Зөвлөмж	Дарга, нягтлан бодогч	Л.Батхуяг, Х.Доржсамбуу
5	Тусгай зориулалтын материал, бусад материалын тайланг гаргаж ирүүлээгүй, нярвын бэлтгэсэн бараа материалын тайлангийн сарын орлого, зарлагын дүн ерөнхий дэвтэр дэх дүнгээс зөрүүтэй байна.	0	Албан шаардлага	Дарга, нягтлан бодогч	Л.Батхуяг, Х.Доржсамбуу
	Дүн	115,808.7			
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал		17,076.9			
Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл					
1	Сумын ИТХ-ын НДШ-ийн өглөгийг 12,9 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй бүртгэсэн, мөн цалингийн урьдчилгаа 15,950.0 мянган төгрөгийг мөнгөн гүйлгээний журналд цалингийн өглөгөөр 413101 дансаар бүртгэснийг 34713 дансаар залруулж бүртгэх	0	Залруулга хийх	Дарга, нягтлан бодогч	Т.Цэнгэлмаа, Х.Доржсамбуу
	Сумын ИТХ нь 2023.12.16-ны байдлаар цалингийн тооцоололтой холбоотой ХХОАТ-ын 2,349.5 мянга, үйлдвэрчний эвлэлийн 198,1 мянга, НДХ-т 6,497.8 мянга нийт 9,045.3 мянган төгрөгийн өртэй байна	9,045.3	Залруулга хийх	Дарга, нягтлан бодогч	Т.Цэнгэлмаа, Х.Доржсамбуу
	Дүн	9,045.3			
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал					
2	Шилэн дансны системд цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын гүйлгээг мэдээлэхдээ нийт 8,031.6 мянган төгрөгийн 1 гүйлгээг мэдээлээгүй байна.	8,031.6	Албан шаардлага	Дарга, нягтлан бодогч	Т.Цэнгэлмаа, Х.Доржсамбуу
	Дүн	8,031.6			
Орон нутгийн хөгжлийн сан		118,800.0			
Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл					
1	Аймгийн Засаг даргын 2023.09.05-ны өдрийн А/472 тоот захирамжаар ЭМТ-ийн барилгын их засварын ажлын санхүүжилт 50,000,000 төгрөгийг аймгийн ОНХС-аас санхүүжүүлэхийг АЗДТГ-ын Санхүү, төрийн сангийн хэлтсийн дарга С.Байгалмаад даалгасны байсан боловч 2023.11.06-ны өдөр Шинэжинст сумын ОНХС-ийн данснаас 50,000,000 төгрөгийн зарлага гарсан байна. Энэ нь ОНХС-ын журмын 4 дүгээр зүйлийн 4.6 "ОНХС-ийн хөрөнгийг зөвхөн дараах хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээнд зарцуулах ба өөр бусад зорилгоор зарцуулахгүй" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.	50,000.0	Залруулга хийх	Засаг дарга, нягтлан бодогч	Б.Бат-Эрдэнэ, С.Хишигтогтох
2	Шинэжинст сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр 2023 онд хийгдсэн "Халдваргүйжүүлэлтийн ДУК машин авах" ажлыг 2023 оны 06 сард, "Соёлын төвийн тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслээр хангах" ажлыг 2023 оны 05 сард тус тус хүлээн авсан боловч сумын ИТХ-аар хэлэлцүүлж орлого аваагүй байна. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 77 дугаар зүйлийн 77.3 дахь заалтыг зөрчсөн байна.	0	Залруулга хийх	Засаг дарга, нягтлан бодогч	Б.Бат-Эрдэнэ, С.Хишигтогтох

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
	Дүн	50,000.0			
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал					
1	Шилэн дансны системд тендерийн 68,800,000.00 (Жаран найман сая найман зуун мянган) төгрөгийн 1 мэдээ мэдээлээгүй байна.	68,800.0	Албан шаардлага	Засаг дарга, нягтлан бодогч	Б.Бат-Эрдэнэ, С.Хишигтогтох
	Дүн	68,800.0			
Хоршоо хөгжүүлэх сан		61,282.8			
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал					
1	Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2023.01.01-ний үлдэгдэл 16,837,562 төгрөгийн 8 зээлдэгчийн үлдэгдэлтэй байсан ба зээлдэгч нарын хувийн хэрэгтэй тулгалт хийхэд санхүүгийн тайланд авлагыг бүртгэхдээ 7 зээлдэгчийн 57,595,752 төгрөгийн авлагыг илүү, 1 зээлдэгчийн 50,000,000 төгрөгийн авлагыг дутуу тусгасан байна.	57,595.8	Залруулга хийх	Засаг дарга, нягтлан бодогч	Б.Бат-Эрдэнэ, С.Хишигтогтох
2	ХАА-н Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлдэгчийн дэлгэрэнгүй программд байгаа зээлийн үлдэгдэл 162,599,036 төгрөг байгаа ба санхүүгийн тайлангийн авлагатай тулгалт хийхэд 619,790 төгрөгийн хүүгийн авлагыг илүү бүртгэсэн, мөн Залаа шинэ эргэлт хоршоо зээлээ урьдчилан төлсөн байхад дээрх программд 3,067,269 төгрөгийн хүүгийн үлдэгдэлтэй байна.	3,687.0	Залруулга хийх	Засаг дарга, нягтлан бодогч	Б.Бат-Эрдэнэ, С.Хишигтогтох
	Дүн	61,282.8			

---oOo---

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 270/А0571/21
БНА-2024/17/НА-СТА-773

Номгон

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын Засаг даргын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 150.5 хувь буюу 283,363.2 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн боловч үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар 365.4 мянга, улсын тэмдэгтийн хураамж 4,904.2 мянга, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 14,378.0 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 7,545.1 мянга, ан амьтан агнуурын нөөц ашигласны төлбөр 7,072.0 мянга, ус ашигласны төлбөр 744.5 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлого 2,791.2 мянган төгрөгийг дутуу төвлөрүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.8 дахь “Сум, дүүргийн төсвийн татварын орлого дараах орлогоос бүрдэнэ”, 23.8.3 дахь “энэ хуулийн 23.4.9-д зааснаас бусад улсын тэмдэгтийн хураамж”, 23.8.4 дэх “агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамж”, 23.8.9 дэх “хүн амын унд, ахуйн хэрэгцээний зориулалтаар ус, рашаан ашигласны төлбөр”, 23.8.12 дахь “хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж”, 23.8.14 дэх “газрын төлбөр”, 23.8.15 дахь “малын тоо толгойн албан татвар”, 23.8.16 дахь “энэ хуулийн 23.6.11-т зааснаас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх “хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан

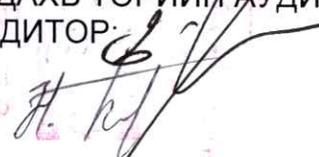
5040820

зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Татварын орлогын төлөвлөгөөг бүрэн биелүүлж ажиллаж, биелэлтийг нотлох баримтын хамт 2024 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Шинэжинст сумын Засаг дарга Б.Бат-Эрдэнэ, Санхүү албаны дарга Х.Дагважав нарт даалгав .

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН¹:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Б.МӨНХБАТ

АУДИТОР:

Н.БАТЧИМЭГ

¹ Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно